

LOGOREDIA + RYTMIKA = LOGORYTMIKA

LOGORYTMIKA – polega na połączeniu terapii logopedycznej z rytmiką aby oddziaływać na sferę słuchową, słuchowo-ruchową i ruchową dziecka.

Zadaniem logorytmiki jest optymalne usprawnienie mowy oraz stymulowanie jej rozwoju.

Głównym celem logorytmiki jest korygowanie wad wymowy, zaburzeń słuchu, ruchu- wzroku a przy tym uwrażliwienie na cechy wspólne muzyki i mowy takie jak: rytm, tempo, barwa dźwięku, dynamika..

U dzieci zdrowych pełni głównie funkcję profilaktyczną i wszechstronnie rozwijającą.

Cele szczegółowe:

1. Usprawnienie oddechu
2. Usprawnienie narządów mowy
3. Wykształcenie prawidłowej fonacji
4. Kształcenie słuchu fonematycznego
5. Kształcenie słuchu muzycznego, fizycznego
6. Kształcenie poczucia rytmu, tempa oraz metrum
7. Kształcenie szybkiej reakcji ruchowej na sygnały słowne, dźwięk, ciszę.
8. Usprawnienie tzw. dużej motoryki
9. Rozwój intelektualny
10. Rozwój społeczny i ruchowy

Zajęcia logorytmiczne -w skład nich wchodzić ćwiczenia:

- muzyczno-ruchowe
- słowno- ruchowe
- słowno-rytmiczne
- słuchowe i narządów artykulacyjnych

Zajęcia te wpływają na ogólną kondycję fizyczno- psychiczną dziecka. Pobudzają aparat mowy, aktywność ruchową, wywołują uśmiech, budzą zaciekawienie, umożliwiają odreagowanie napięć i negatywnych emocji. Stosowane formy aktywności podczas zajęć to muzyka, ruch i mowa.

Przebieg zajęć

Podstawową formą działalności jest zabawa, która uczy i rozwija w sposób naturalny. Zajęcia mają formę pracy zarówno indywidualnej jak i zbiorowej w zależności od potrzeb. Podczas zajęć wykorzystuje się metody: C. Orfa,

W. Sherborne, Kniessów, M. Bogdanowicz, P. Dennisona, E. Gruszczyk-Kolczyńskiej, E.Zielińskiej.

Aktywizowaniu procesów mowy podczas proponowanych zajęć, sprzyjają ćwiczenia oddechowe, słuchowe, rytmiczne, a w szczególności ćwiczenia usprawniające mięśnie narządów mowy.

Pierwszy dział logorytmiki

I. Ćwiczenia ruchowe

Charakter muzyki wyznacza rodzaj ekspresji ruchowej. Zabawa jest podstawowym środkiem ekspresji w którym każdy gest, ruch i mimika mają określone znaczenia.

1. Ćwiczenia usprawniające motorykę

Dzieci poruszają się zgodnie z rytmem melodii: marsz– maszerują jak żołnierze, bieg– biegną drobnymi krokami na palcach jak wiewiórki, skoki obunóż– skaczą jak zające.

2. Ćwiczenie regulujące napięcie mięśniowe

Dzieci poruszają się jak roboty (muzyka elektroniczna), potem jak szmaciane lalki, miękko uginając nogi, ręce, tułów (muzyka wolna, spokojna).

3. Ćwiczenie umiejętności poruszania się w przestrzeni.

Dzieci chodzą przy akompaniamencie po linii koła, po zmianie melodii poruszają się w rozsypce, powrót pierwszego akompaniamentu oznacza ponowne utworzenie koła. Jeżeli nie dysponujemy większą przestrzenią możemy zaproponować dzieciom marsz miejscu, a na zmianę melodii obroty wokół własnej osi.(na etapie początkowym najlepiej ustalić ilość kroków przypadających na obrót).

Drugi dział logorytmiki

I. Ćwiczenia słuchowo– ruchowe i rytmiczne

RYTMIKA- to ważna grupa ćwiczeń logarytmicznych kształtująca poczucie rytmu. Zwiększają one wydolność aparatu ruchowego dziecka, tym samym usprawniają aparat ruchowy mowy.

1. Ćwiczenia różnicowania tempa.

Dzieci po rozpoznaniu melodii poruszają się wolno– kołysanie na boki lub szybko– bieg.

2. Ćwiczenia różnicowania dynamiki

Przy muzyce głośniejszej dzieci maszerują tupiąc, przy muzyce cichej idą delikatnie na palcach.

3. Ćwiczenia różnicowania wysokości dźwięku.

Przy dźwiękach wysokich dzieci unoszą ręce nad głowę i klaszczą, przy dźwiękach niskich uderzają dłońmi o podłogę

4. Ćwiczenia różnicowania rytmu.

Nauczyciel wystukuje i wygrywa proste przebiegi rytmiczne, a dzieci powtarzają. Można wykorzystać instrumenty perkusyjne.

5. Ćwiczenie różnicowania metrum.

Dzieci słuchają melodię i zaznaczają, przez kłaśnięcie, przytup, skinienie głową, akcent na raz.

6. Ćwiczenia kształtujące szybką reakcję ruchową na sygnał

Dzieci maszerują z woreczkami na głowie. Na umówiony sygnał zmieniają ruch (w tym czasie zabieramy jeden woreczek). Powrót muzyki marszowej oznacza ponowne maszerowanie z woreczkiem na głowie. Kto nie chwyci woreczka odpada z dalszej zabawy. Na umówiony sygnał dzieci mogą stać w bezruchu, wykonać obrót, podskok, przysiad itd.

II. Ćwiczenia słowno– ruchowe i słowno– rytmiczne

Ćwiczenia te wyrabiają szybką reakcję ruchową na sygnały optyczne, muzyczne i słowne (piosenki, przysłowia, rymowanki itp.)

Przebieg

1. Marsz w rytmie muzyki z butelkami wypełnionymi na dwie trzecie wodą, rozkładanie butelek na dywanie. Powitanie, improwizacje melodyczne i ruchowe. Zabawa : witamy wszystkich, którzy mają krótkie włosy, niebieskie oczy, imię rozpoczynające się na głoskę s- dzieci kłaniają się rytmicznie i ruchowo.

2. Zabawa „Rozgrzewka”. Dzieci poruszają się slalomem pomiędzy plastikowymi butelkami, gdy usłyszą pierwszą głoskę swojego imienia zatrzymują się przy butelce (np. z głoską J.....) i tam pozostają.

3. Zabawa „Pociąg sylabowy”. Dzieci w kole liczą sylaby w imieniu poruszając butelkami z wodą a następnie tworzą pociąg 2,3,4 sylabowy. Poruszają się w rytmie muzyki (wolno, szybciej, najszybciej). Ćwiczenie narządów mowy : puf, uch fiu itp.

4. Leżenie przodem poruszanie butelkami raz cicho a raz głośno.: wsłuchiwanie się w szelest wody.

5. Siad klęczny w kole: broda trzyma butelkę, ręce w bok (wdech- wydech) w rytmie instrumentu. Rytmiczne skłony tułowia, ułożenie z butelek kwiatka, śpiew piosenki o wiosnie, marsz w kole (na pacach, piętach, w przód i w tył).

6. Siad skrzyżny zabawy z rymowanką. Powtarzanie słów rymowanki z zamkniętymi oczami:

„Przyszła do nas wiosna, piękna i radosna”

- w pozycji stojącej: liczenie słów rymowanki, sylab (podskoki rytmiczne)

- w pozycji siedzącej mówienie rymowanki z przekładaniem butelki trzymanej oburącz- raz na kark i raz przed brodą na przemian.

7. Zabawy z przysłowiem w pozycji siedzącej:

„Kwiecień plecień, bo przeplata, trochę zimy, trochę lata”.

Wymawianie tekstu cicho, głośno, szeptem. Bieg z obrotami, powrót, powtarzamy tekst itd.

8. Siad skrzyżny wokół kwiatka, doskonalenie zmysłów węchu, ćwiczenia oddechowe, wyciszające. Marsz z butelkami. Pożegnanie (żegnamy wszystkie panie, pana, dziewczynki, chłopców(ukłonem)).

III. Ćwiczenia słuchowo-ruchowe i narządów artykulacyjnych

Celem tych ćwiczeń jest wykształcenie u dzieci wrażliwości słuchowej warunkującej odbiór poprawnego wzorca mowy podawanego przez specjalistę, logopedę a także wykształcenie umiejętności dokonywania samokontroli słuchowej koniecznej w czasie mówienia.

1. Zabawa artykulacyjna

Dzieci wymawiają zakłęcie, które pozwoli wszystkim przenieść się do Deszczolandii. Dzieci uderzając dłońmi leciutko o podłogę (szept), a następnie z dłońmi uniesionymi w górę (na głos) wypowiadają zdanie: „Cicho sza, cicho sza, szepcze deszczyk cicho sza”.

2. Ćwiczenia oddechowe „Zapachy lata- kwiaty”

Dzieci zrywają kwiaty i siadają na dywanie w kole- wążanie kwiatu (wciągając powietrze nosem) a wydychając ustami wypowiadają „a-psik”.

3. Ćwiczenie oddechowe „Wiatr- kolorowe butelki”

Butelki ustawione jako drzewa, nagle przed zbliżającym się deszczem zrywa się wiatr (wiatrem są dzieci) –wdech nosem- wydech ustami do momentu przewrócenia się drzewa

4. Ćwiczenia słuchowe „Cicho-głośno”

Do głośnej muzyki –dzieci tupią całymimi stopami o podłogę

Do cichej muzyki- poruszają się po Sali cicho, na palcach

5. Gimnastyka narządów mowy – Kropelki deszczu

Dzieci usprawniają motorykę narządów mowy poprzez malowanie kropek deszczu czubkiem języka na podniebieniu górnym przy szeroko otwartych ustach, na wewnętrznej stronie policzków, w kącikach ust, na wargach, na ząbkach górnych i dolnych. Ćwiczenia wykonywane przed lusterkiem.

- „Osuszamy kałuże”- język porusza się ruchami kolistymi po buzi

- „Wahadło zegara”- czubek języka dotyka naprzemian kącików ust

6. Zabawa logopedyczna „Deszczowa muzyka”

Posłuchajcie, jak grają spadające krople deszczu. N-l mówi lub śpiewa tekst grając na przemian, na bębnieku i grzechotce.

Plim,plim,pla. Plim,plim,pla. (bębenek)
melodię gra. (grzechotka)

Deszczyk swą

Plim,plim,pla. Plim,plim,pla. (bębenek)
deszczem także ja. (grzechotka)

Zagram z

Następnie n-l dzieli dzieci, które będą grały na bębenkach i na grzechotkach.

7. Zabawa logopedyczna „Jedzie pociąg”

N-l mówi rymowanekę a dzieci powtarzają :

Jedzie pociąg- fu, fu, fu

Trąbka trąbi -tru, tu, tu

Konik człapie –człap, człap ,człap

Muszka brzęczy – bzy, bzy, bzy

A wąż syczy - sssssssss.....

Następnie po takiej prezentacji , n-l nazywa czynność a dzieci naśladowują używając wyrazów dźwiękonaśladowczych.

8. Zabawa słuchowa, ćwiczenie oddechowe

Logopeda wręcza dzieciom nietypowe instrumenty – kartki gazety, woreczki foliowe - prosi aby spróbowały zagrać muzykę deszczu. Proponuje dzieciom zabawę, w której będą uderzały dłonią i palcami o gazetę/worek foliowy z różnym natężeniem i dynamiką zgodnie ze słyszana melodią. Pokazuje w jaki sposób mogą to zrobić. Na koniec zabawy każde dziecko zgniecie papierową/foliową kulkę, ułoży na otwartej dłoni rodzica i zdmuchnie, nabierając powietrze nosem, wypuszczając ustami.

9. Zabawa logopedyczna „Samogłoski na wycieczce”

10. Ćwiczenie relaksacyjne

Ręce unosimy –wdech !

Ręce opadają –wydech !

Trzeci dział logorytmiki

Trzeci dział logorytmiki stanowią ćwiczenia kształcące inwencję twórczą. Ćwiczenia ilustracyjno- taneczne, taniec, pąsy, ruchy inscenizowane. Stymulują dziecko do współdziałania, które polega na tym, że w tym samym czasie te same dzieci angażują się w jednakowe czynności i zadania ruchowe. Ruch taneczny w połączeniu z muzyką angażuje jednocześnie kilka analizatorów: ruchowy, słuchowy wzrokowy i dotykowy. Aktywizuje niemalże całe ciało i zmysły.